

Спецификација предмета за књигу предмета			
Студијски програм		Мастер академске студије права	
Изборно подручје (модул)		Право и ИТ	
Врста и ниво студија		Мастер академске студије права	
Назив предмета		Људска права и информационо-комуникационе технологије-уставна заштита	
Наставник (за предавања)		Проф. др Ирена Пејић	
Наставник/сарадник (за вежбе)		Проф. др Маја Настић	
Наставник/сарадник (за ДОН)			
Број ЕСПБ	8	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни
Услов	/		
Циљ предмета	<p>Циљ предмета је развијање научних сазнања и способности у области уставне заштите људских права у условима свеобухватних промена које доноси примена информационих технологија, стицање акадамских вештина у процесу истраживања, развој креативних способности и овладавање специфичних вештинама у истраживању правних облика заштите људских права у дигиталном добу пред националним и међународним институцијама, а у складу са савременим правцима научног и теоријског развоја.</p> <p>Посебан циљ предмета је да се студенти оспособе да препознају и схвате начин на који различите технологије утичу на основне вредности друштва. као што су: слобода, достојанство и једнакост, као и на специфична људска права, попут приватности и слободе изражавања.</p>		
Исход предмета	<p>Савладавањем програма предмета кроз планиране активности и облике наставе/учења, очекује се да студент:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1). Схвати како се примена информационо-комуникационих технологија одражава на остваривање и заштиту људских права, 2). Препозна специфичности заштите људских права у информационом окружењу у односу на "традиционално" окружење, 3). Развије способност да аргументовано и компетнетно дискутује о утицају информационих технологија на систем остваривања и заштите људских права, 4). Развије способност систематичног приступа проблемима, као и да понуди критичке и аналитичке одговоре у делу који се односи на позитивно-правна решења у погледу регулисања и заштите људских права, 5). Влада кључним терминима и појмовима који се односе на инфромационо окружење у коме се остварују и штите људска права. 		
Садржина			
I Трансформација људских права у информационом добу - Окружење у коме се остварују људска права у информационом добу: Еволуција традиционалних људских права и појава тзв. дигиталних права; Слобода изражавања у дигиталној ери; Заштита људског достојанства у условима примене			

<p>информационо-комуникационих технологија; Право на приступ информацијама; Слобода изражавања у светлу дигиталних иновација; Право на поверљивост и интегритет телекомуникационих система; Слобода штампе и интернет; Право окупљања и удурживања у дигиталној ери; Право политичке партиципације (е-партиципација, е-референдум), Електронско гласање, Право на приступ интернету; Право на уживање користи од напретка у науци и технологији и њиховој примени; право на информацијско самоодређење.</p> <p>II Перспектива заштите људских права у информационом добу: Правне импликације дигиталне технологије на постојећи систем заштите људских права; Уставна заштита људских права; Принцип „технолошке“ неутралности Устава; „Дигитализација“ Устава, Уставни судови и нове технологије; Европски стандарди заштите људских права на интернету; Уједињене нације и заштита људских права у информационо-комуникационом окружењу.</p>				
Теоријска настава	Нормативни оквир остваривања људских права у условима примене информационо-комуникационих технологија; Трансформација „традиционалних“ људских права и појава дигиталних права; Уставносудска заштита људских права и примена нових технологија.			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Е-партиципација, Е-референдум - примери из праксе; Електронско гласање - начин остваривања у пракси; Електронска комуникација и одлуке уставних судова; Разматрање релеванних одлука уставних судова; Европски суд за људска права.			
Литература				
1	Ђукић Дејан: Право на приступ интернету као људско право, <i>Страни правни живот</i> , бр. 3, 2016, стр. 205-217			
2	Поповић Душан, Јовановић Марко: Право интернета-одабране теме, Београд, 2017			
3	Policino Oreste, Rome Brazilela(eds), <i>The Internet and Constitutional Law-The protection of fundamental rights and constitutional adjudication in Europe</i> , Routledge, 2016			
4	Diligenski Andrej, Prlja Dragan: Fejsubk, <i>Zaštita podataka i sudska praksa</i> , Beograd, Institut za uporedno pravo, 2018			
5	Carr Madeline: Internet freedom, human rights and power, <i>Australian Journal of International Affairs</i> , Vol. 67, No. 5, p. 621-637			
6	Marsden Christopher: Internet co-regulation and constitutionalism: Towards European Judicial Review; <i>International Review of Law, Computers and Technology</i> , Vol. 26, Iss. 2-3, 2012, pp. 211-228			
7	Zalnieriute Monika: An international constitutional moment for data privacy in the times of massive surveillance, <i>International Journal of Law and Informational Technology</i> , Vol. 23, Issues2, 2015, p. 99-133			
8	Pettrachin Andrea: Towards a universal declaration on internet rights and freedoms? , <i>International Communicatio Gazette</i> , Vol. 80, Iss. 4, 2018, p. 337-353			
9	Sartori Giovanni, Human rights in the information society, <i>The Oxford Handbook on the law and regulation of technology</i> , Oxford 2017,			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови

3	1			
Методе извођења наставе	<ul style="list-style-type: none"> • Предавања • Дискусије • Рад у групама • Индивидуалне консултације • Истраживачки пројекат 			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		Поена
активност у току предавања	0-10	писмени испит		
практична настава	0-15	усмени испит		51
Колоквијуми	0-12	Посећеност предавања		0-4
Семинари	0-8			